

Zoeken naar ziel van de stad

Stichting probeert het gevoel van Dordrecht te grijpen

DORDRECHT • Zit het in het water en de luchten waarvoor beroemde kunstenaars al eeuwen naar de stad komen? In de bijzondere architectuur of een dijk als de Voorstraat? Stichting De Stad is op zoek naar de ziel van Dordrecht.

ANDRÉ OERLEMANS

De architecten, stedenbouwkundige, kunstenaars en schrijvers van de stichting zoeken de ziel ieder op hun eigen manier. Voor een architect als Hendrik Jan Groeneweg is het van belang de ziel van een stad terug te brengen in de gebouwen die hij ontwerpt. „De ziel is zo'n abstract begrip dat je het heel graag wilt onderzoeken om het concreet te maken,” vertelt Groeneweg.

Groeneweg heeft een studie gemaakt van de typische Dordtse architectuur. „Collega-architecten zeggen vaak dat Dordrecht een van de mooiste steden van Nederland is, niet inwisselbaar met andere steden. Hier in de Wijnstraat staan de patriciërshuizen bijvoorbeeld tussen de kleine huisjes. Haal je die kleine huisjes weg, dan krijg je het Lange Voorhout in Den Haag. Haal je de grote huizen weg dan heb je de Delft. Juist die afwisseling is typisch voor Dordt.”

Hendrik Jan Groeneweg en Evelyn Jansen bij de Wijnhaven, waar omheen Dordrecht is ontstaan. FOTO RINE BOON

Als je weet wat de ziel van een plek is kun je die terugbrengen bij nieuwbouw, zoals in de toekomstige wijk Stadswerven. „Wat je daar zoekt is eigenlijk de genius loci, de geest van de plek,” zegt Groeneweg. Die zit bijvoorbeeld in een gerestaureerde scheepshelling of in de oude Blesboschhallen.

Evelyn Jansen is kunstenares en is samen met documentairemaakster Annemarie Strijbosch bezig met een film over de zoektocht naar de ziel. Die wordt in oktober vertoond in de Kunstkerk. „Als je hier

in de stad rondloopt, krijg je daar een gevoel bij en vraag je je af: waarom word ik geraakt?,” omschrijft ze haar uitgangspunt. Volgens Jansen schuilt de ziel in verschillende facetten.

Stedenbouwkundige Bert te Kiefta ziet de ziel in een bijzondere dijk als de Voorstraat. „Hier mogen de huizen onder water lopen om de rest van de stad te beschermen. Dat heb je nergens anders in de wereld,” aldus Jansen. „Als je van het Steegoversloot naar de Voorstraat fietst, maak je een klim van vier meter.

Dat voel je, maar je weet niet wat er aan de hand is. Dat gevoel laat stedenbouwkundige Paul van Beek terugkomen in de wijk Stadswerven.”

Op verzoek van De Stad probeerde Jansen de ziel te tekenen en kwam uit bij het schilderij Mignon van Ary Scheffer, die daarvoor zijn dochter gebruikte. Jansen: „De rivier loopt door haar gezicht en zij wordt weerspiegeld als een water-nimf. De ziel zit in haar ogen. Dat is mijn ziel van Dordrecht.”

Meer informatie over de activiteiten op www.stichtingdestad.com

Annemarie Srijbosch en Evelyn Jansen maakten de documentaire 'Ziel van de stad'. FOTO RINE BOON

Documentairemaaksters: 'Dordt is veel mooier dan je denkt'

LOTTE GERRITSE

DORDRECHT • De ziel van Dordrecht. Stichting De Stad is er sinds begin dit jaar naar op zoek. Als grote afsluiter gaat vanavond de documentaire 'Ziel van de stad' in première.

„Het is uitverkocht, er kan echt niemand meer bij,” zegt documentairemaakster Evelyn Jansen. Samen met Annemarie Srijbosch ging ze op zoek naar de Dordtse ziel.

Jansen: „Als je in een stad bent of woont, dan voel je een bepaalde sfeer. Wij hebben uitgezocht wat mensen voelen bij Dordrecht.” Srijbosch knikt. „We vroegen ons af of de ziel kan veranderen en of iedereen er een ander idee over heeft.”

STRAAT

Om te beginnen zijn Jansen en Srijbosch mensen gaan interviewen. Personen die iets met Dordrecht te

maken hebben, zoals schrijfster Annelies Verbeke en burgemeester Brok, maar ook willekeurige mensen op straat. „Het idee over de ziel is divers,” vertelt Jansen.

„Er zijn net zoveel verschillende ideeën als dat er mensen zijn.” In de documentaire komt dan ook naar voren dat er niet één ziel te vinden is. Mensen kijken vanuit verschillende perspectieven. Sommigen zien de ziel vanuit de kunst, anderen vanuit de architectuur.

VERLEDEN

„Een ziel moet doorleefd zijn,” vindt Annemarie Srijbosch. „Er moeten in het verleden van een stad dingen gebeurd zijn. Door de acties van mensen ontstaat de ziel. Je moet hem zoeken in wat er al is, kijken naar de geschiedenis. Geen oude dingen wegwerpen, om nieuwe te bouwen. Daarmee verlies je hem.”

Na een half jaar hard werken, kan de documentaire vanavond eindelijk getoond worden aan het publiek. Eerder deze week konden gemeenteraadsleden de film al bewonderen. Srijbosch: „Hij is goed ontvangen door de gemeente. Er kwamen heel veel twitterberichten voorbij.” „Ik verwacht dat veel mensen het een bijzondere documentaire vinden,” denkt Jansen. „Voor Dordtenaren komen er verrassende dingen aan bod en mensen van buiten de stad komen allemaal nieuwe dingen te weten. De stad is mooier dan je denkt. Ik ben ook intenser naar Dordrecht gaan kijken als ik er door heen fiets. Veel bewuster.”

„Wie de film wil zien, moet zich even aanmelden via de website van stichting De Stad,” zegt Jansen nog. „We willen de documentaire aan zoveel mogelijk mensen tonen, dus ze zijn erg welkom.”